

ЛЕТКІ РЕЧОВИНИ КВІТОК ДЕРЕНУ ЛІКАРСЬКОГО

Самойлова В.А., Криворучко О.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

vikella@gmail.com

Дерен лікарський (*Cornus officinalis* Siebold et Zucc.) з родини деренові (*Cornaceae* (Dumort) Dumort) у дикому виді росте в Японія, на Корейському півострові, в Україні лише культивується в ботанічних садах, парках. Основними діючими речовинами плодів дерену лікарського є терпеноїди, фенольні сполуки, органічні кислоти та цукри, які обумовлюють їх антимікробну, антидіабетичну, антитромботичну, гіпотензивну, гепатопротекторну, протипухлинну, в'язучу, сечогінну, тонізуючу дію.

Метою нашої роботи було вивчення хромато-мас-спектрометричним методом летких речовин екстракту квіток дерену лікарського, отриманого екстракцією свіжої сировини 96 % спиртом. Сировину для аналізу заготовляли в ботанічному саду Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Дослідження проводили на хроматографі Agilent Technologies 6890N з мас-спектрометричним детектором 5973N. Компонентний склад екстракту ідентифікували порівнянням мас-спектрів отриманих речовин з даними бібліотеки мас-спектрів NIST05 і WILEY 2007 із загальною кількістю спектрів більш ніж 470000 у поєднанні з програмами для ідентифікування AMDIS і NIST. Результати аналізу наведено в таблиці.

Таблиця

Rt, хв.	Речовина	Вміст, %	Rt, хв.	Речовина	Вміст, %
3.77	оцтова кислота	10.4	13.88	дегідромевалоновий лактон	24.3
4.01	оксіацетон	1.7	15.72	4-вінілфенол	1.1
4.59	фурфурол	1.9	16.02	5-гідроксиметилфурфурол	4.3
6.54	метоксифенілоксим	1.3	18.63	2-метокси-4-вінілфенол	1.7
7.04	2-гідрокси-2-циклопентен-1-он	0.3	21.23	пірогалол	3.4
7.17	транс-2-гептеналь	0.3	30.71	неофітадієн	0.2
7.42	5-метилфурфурол	0.3	30.80	гексагідрофарнезиллацетон	0.3
9.71	фенілацетальдегід	0.6	31.44	нонадекан	0.4
10.63	2,5-диметил-4-гідрокси-3(2H)-фуранон	0.4	32.18	пальмітинова кислота	1.7
13.26	2,3-дигідро-3,5-диокси-6-метил-4H-піран-4-он	6.1	32.50	етилпальмітат	1.5

Як видно з результатів дослідження, в квітках дерену лікарського ідентифіковано 20 компонентів, із яких переважають дегідромевалоновий лактон (24,3 %), оцтова кислота (10,4 %), 2,3-дигідро-3,5-диокси-6-метил-4H-піран-4-он (6,1 %), 5-гідроксиметилфурфурол (4,3 %) і пірогалол (3,4 %).

Фармакогностичне дослідження дерену лікарського буде продовжено.